

SÁMUEL ELSŐ KÖNYVE

I Sámuel 8 Izrael királyt kíván

4 Összegyűltek azért Izrael vénei, és elmentek Sámuelhez Rámába.

5 Ezt mondták neki: Te már megöregedtél, fiaid pedig nem a te utadon járnak. Tégy valakit királyunkká, hogy ő bíraskodjék fölöttünk, ahogyan az minden népnél szokás!

20 Olyanok akarunk lenni, mint az összes többi nép: királyunk bíraskodjék fölöttünk, ő vonuljon előttünk, és vezesse harcainkat!

21 Sámuel végighallgatta a nép beszédét, és elmondta az Úrnak.

22 Az Úr pedig így felelt Sámuelnek: Hallgass a szavukra, és válassz nekik királyt! Sámuel ezt mondta az izráelieknek: Menjen mindenki a maga városába!

I Sámuel 9 Saul keresi apja szamarait

1 Volt egy benjámini származású tehetős ember Benjáminban, akinek Kís volt a neve, Abiélnek a fia, aki Cerór fia, aki Bekórat fia, aki Afiah fia volt.

2 Volt neki egy Saul nevű fia. Szép ifjú volt, nem volt nála szebb Izrael fiai között; egy fejjel magasodott ki az egész nép közül.

3 Egyszer elvesztek Kísnek, Saul apjának a szamarai. Kís ezt mondta a fiának, Saulnak: Végy magad mellé egy legényt, indulj útnak, és keresd meg a szamarakat!

5 Amikor Cúf földjére értek, ezt mondta Saul a legénynek, aki vele volt: Gyere, menjünk vissza, különben apám értünk fog már aggódni, nem a szamarakért.

6 De ő így felelt neki: Nézd, az Isten embere itt van ebben a városban. Tisztelik ezt az embert, mert minden beteljesedik, amit mond. Menjünk el hozzá, talán meg tudja mondani nekünk, hogy merrefelé induljunk.

7 Jól van – mondta Saul a legényének –, menjünk! De mit vigyünk annak az embernek? Hiszen a kenyér elfogyott a tarisznyából, és nincs mit vinnünk ajándékba az Isten emberének. Mi van nálunk?

8 A legény megint válaszolt Saulnak: Nézd, van nálam egy negyed sekel ezüst. Odaadom az Isten emberének, hogy mutassa meg nekünk az utat.

9 Azelőtt ezt mondták Izráelben, ha valaki elment Istent megkérdezni: Gyertek, menjünk el a látóhoz! Mert akit ma prófétának neveznek, azt régebben látónak hívták.

10 Akkor ezt mondta Saul a legényének: Jól beszélsz. Gyere, menjünk! Elmentek tehát abba a városba, ahol az Isten embere volt.

11 Amikor a domboldalon mentek fölfelé a városba, leányokkal találkoztak, akik vizet meríteni jöttek. Megszólították őket: Itt van-e a látó?

12 Ők pedig így válaszoltak nekik: Igen, éppen itt van! Csak siess, hiszen azért érkezett ma a városba, mert áldozati lakomája lesz a népnek ma az áldozóhalmon.

13 Ha bementek a városba, még ott találjátok, mielőtt fölmegegni az áldozóhalomra, mert nem eszik addig a nép, amíg ő meg nem érkezik. Ő áldja meg az áldozatot, és aztán esznek a meghívottak. Csak menjetek, most még ott találjátok!

Az Úr kijelentése Saul királyságáról

14 Fölmentek tehát a városba. Éppen beértek a városba, amikor Sámuel szembejött velük, hogy fölmenjen az áldozóhalomra.

15 Az Úr pedig ezt a kijelentést adta Sámuelnek egy nappal Saul érkezése előtt:

16 Holnap ilyenkor küldök valakit hozzád Benjámin földjéről. Kend fel őt népemnek, Izráelnek a fejedelmévé, mert ő szabadítja meg népemet a filiszteusok kezéből. Hiszen megláttam népem nyomorúságát, és feljutott hozzám segélykiáltásuk.

17 Amikor Sámuel meglátta Sault, ezt mondta neki az Úr: Ez az az ember, akiről azt mondtam neked, hogy ő fog uralkodni népemen.

18 Saul pedig a kapuban odalépett Sámuelhez, és megkérdezte: Mondd meg nekem, hol van itt a látó háza?

19 Sámuel így felelt Saulnak: Én vagyok a látó. Gyere föl előttem az áldozóhalomra, és egyetek ma velem! Reggel majd elbocsátalak, és azt is megmondom neked, amin gondolkozol.

20 A ma három napja elveszett szamarak miatt pedig ne aggódj, mert megkerültek. Különb is kié mindaz, ami becses Izráelben? A tied és egész családodé!

21 De hiszen én Benjáminból való vagyok – válaszolta Saul –, Izráel legkisebb törzséből, nemzetségem pedig a legkisebb Benjámin törzsének összes nemzetsége között! Miért mondasz nekem ilyeneket?

22 Sámuel azonban fogta Sault és a legényét, bevezette őket az áldozati lakoma helyére, és nekik adta a főhelyet a meghívottak között, akik mintegy harmincan voltak.

23 A szakácsnak pedig ezt mondta Sámuel: Add ide azt a darabot, amelyet odaadtam neked, és amelyről azt mondtam, hogy tedd félre.

24 A szakács elővette a combot és ami hozzá tartozott, és odatette Saul elé. Sámuel pedig ezt mondta: Itt a félretett rész. Vedd magad elé, és egyél, mert erre az alkalomra tartogattuk neked, amikor meghívtam a népet. És Saul együtt evett aznap Sámuellel.

25 Majd lementek az áldozóhalomról a városba, és Sámuel a háztetőn elbeszélgetett Saullal.

26 De korán fölkeltek, mert amikor hajnalodott, fölkiáltott Sámuel Saulnak a háztetőre: Kelj föl, el akarlak bocsátani! Saul fölkel, és ketten, ő és Sámuel, kimentek az utcára.

27 És amikor leértek a város szélére, ezt mondta Sámuel Saulnak: Mondd a legénynek, hogy kerüljön elénk. Az eléjük került. Te pedig most állj meg, hadd mondjam el neked az Isten igéjét!

I Sámuel 10 Sámuel királyá keni Sault

1 Ekkor fogta Sámuel az olajoskorsót, öntött belőle Saul fejére, megcsókolta, és ezt mondta: Ezennel fölkent téged az Úr öröksége fejedelmévé.

A királyválasztás

17 Ezután összehívta Sámuel a népet az Úrhoz Micpába,

18 és így szólt Izráel fiaihoz: Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Én hoztam föl Izráelt Egyiptomból. Én mentettelek meg benneteket Egyiptomnak és mindazoknak az országoknak a kezéből, amelyek sanyargattak benneteket.

19 Ti pedig most elvetettétek Isteneteket, aki megszabadított benneteket minden bajból és nyomorúságból. Hiszen ezt mondtátok neki: Tégy valakit a királyunkká! Most hát álljatok az Úr színe elé törzsenként és nemzetségenként!

20 És amikor fölvonultatta Sámuel Izráel valamennyi törzsét, a sors Benjámin törzsére esett.

21 Akkor fölvonultatta Benjámin törzsét nemzetségenként, és a sors Matri nemzetségére esett. Majd Kísnek a fiára, Saulra esett a sors, de amikor keresték, nem találták.

22 Ekkor újból megkérdezték az Urat: Eljött egyáltalán az az ember? És az Úr ezt felelte: Igen, itt van, elrejtőzött a holmik között.

23 Akkor érte futottak, és előhozták onnan. És amikor odaállt a nép közé, egy fejfel kimagaslott az egész nép közül.

24 Akkor Sámuel ezt mondta a népnek: Látjátok, hogy kit választott az Úr! Hiszen nincs hozzá hasonló az egész nép között! Ekkor ujjongásban tört ki az egész nép, és ezt kiabálták: Éljen a király!

25 Sámuel pedig kihirdette a népnek a király jogait, majd beírta egy könyvbe, és azt elhelyezte az Úr színe előtt. Azután hazaküldte Sámuel az egész népet.

26 Saul is hazament Gibeába, és vele ment az a sereg is, amelynek a szívét arra indította az Isten.

27 De az elvetemült emberek ezt mondták: Hogyan tudna ez segíteni rajtunk? És megvetették, ajándékot sem vittek neki. Ő azonban úgy tett, mintha ezt észre sem vette volna.

I Sámuel 16 Sámuel felkeni Dávidot Izráel királyává

1 Az Úr azonban ezt mondta Sámuelnek: Meddig bánkódsz még Saul miatt? Hiszen elvettem őt, és nem marad Izráel királya! Töltsd meg olajjal a szarudat, és indulj! Elküldelek a betlehemi Isaihoz, mert az ő fiai közül választottam magamnak királyt!

2 Hogyan mehetnék oda? – kérdezte Sámuel. – Ha meghallja Saul, megöl engem. De az Úr ezt felelte: Vigyél magaddal egy üszőt, és mondd ezt: Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az Úrnak.

3 Azután hívd meg Isait az áldozati lakomára! Én pedig majd a tudodra adom, hogy mit kell tenned: azt kend fel, akit én mondok neked!

4 Sámuel úgy is tett, ahogyan megmondta neki az Úr. Amikor megérkezett Betlehembe, remegve mentek eléje a város vénei, és azt kérdezték: Békés szándékkal jöttél-e?

5 Békés szándékkal – felelte. – Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az Úrnak.

Szenteljétek meg magatokat, és jöjjetek el velem az áldozati lakomára! Miután szentnek találta Isait és fiait, meghívta őket az áldozati lakomára.

6 Amikor megérkeztek, és meglátta Eliábot, ezt gondolta: Biztosan ez lesz a felkent, aki most itt áll az Úr előtt.

7 De az Úr ezt mondta Sámuelnek: Ne tekints a megjelenésére, se természetes növéseire, mert én megvettem őt. Mert nem az a fontos, amit lát az ember. Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.

8 Ekkor Abínadábot szólította Isai, és odavezette Sámuel elé, de ő ezt mondta: Őt sem választotta az Úr.

9 Azután Sammát vezette oda Isai, de Sámuel ezt mondta: Őt sem választotta az Úr.

10 Hét fiát vezetett így oda Isai Sámuel elé, de Sámuel ezt mondta Isainak: Ezeket nem választotta az Úr.

11 Majd megkérdezte Sámuel Isaitól: Itt van az összes fiad? Hátra van még a legkisebb – felelte ő –, de ő éppen a juhokat őrzi. Erre Sámuel ezt mondta Isainak: Üzenj neki azonnal, és hozasd ide, mert addig nem ülünk le, amíg ő meg nem érkezik.

12 Érte küldött tehát, és elhozatta. Ő pedig pirosposzgás, szép szemű és jó megjelenésű volt. Akkor ezt mondta az Úr: Rajta! Kend föl királlyá, mert ő az!

13 Sámuel pedig fogta az olajos szarut, és testvérei körében fölkenete őt. Akkor az Úr lelke szállt Dávidra, és attól kezdve vele is maradt. Sámuel pedig elindult, és elment Rámába.

Háború a filiszteusokkal

1 A filiszteusok összevonták seregeiket a harcra.

2 Saul és az izráéliek is összegyűltek, tábornok ültök az Élá-völgyben, és csatarendbe álltak a filiszteusok ellen.

3 Az innenső hegyen álltak a filiszteusok, a túlsó hegyen pedig az izráéliek, és közöttük húzódtott a völgy.

4 Ekkor kilépett a filiszteusok seregéből egy kiváló harcos, név szerint Góliát, Gát városából. Magassága hat könyök és egy arasz volt.

5 Fején rézsisak volt, öltözete pikkelyes páncél, ötezer sekel súlyú rézből volt a páncélja.

6 Lábán rézvért és vállán rézdárda volt.

7 Lándzsájának a nyele olyan vastag volt, mint a szövőszék tartófája, lándzsájának a hegye pedig hatszáz sekel súlyú vasból volt, és egy pajzshordozó ment előtte.

8 Így állt ki, és odakiáltott Izráel csatasorainak: Miért vonultatok ki, és készültetek fel a harcra? Nézzétek, én filiszteus vagyok, ti pedig Saul szolgái! Válasszatok ki magatok közül egy embert, hogy kiálljon ellenem!

9 Ha le tud győzni, és megöl engem, akkor mi leszünk a ti szolgálóitok; de ha én győzöm le, és én ölöm meg őt, akkor ti lesztek a mi szolgálóink, és ti szolgáltok nekünk.

10 Ezt is mondta a filiszteus: Én itt most kigúnyolom Izráel csatasorait. Állítsatok hát ki ellenem valakit, hogy megvívjunk egymással!

11 Amikor meghallotta Saul és egész Izráel a filiszteusnak ezeket a szavait, megrettentek, és nagy félelem fogta el őket.

12 Dávid annak az efráti embernek volt a fia, aki a júdai Betlehemben élt, és akit Isainak hívtak. Ennek az embernek nyolc fia volt, és Saul idejében már túl öreg volt ahhoz, hogy a többiekkel bevonuljon.

13 De Isai három legnagyobb fia elment, és követte Saul a harcba. Annak a három fiának, akik hadba vonultak, ez volt a neve: az elsőszülötté Eliáb, a másodiké Abínádáb, a harmadiké pedig Sammá.

14 Dávid volt a legkisebb. A három nagyobb elment Saullal.

15 Dávid időnként elment Saulhoz, de visszatért, hogy apjának juhait legeltesse Betlehemben.

16 A filiszteus pedig megjelent minden reggel és minden este, és kiállt negyven napon át.

17 Egyszer ezt mondta Isai a fiának, Dávidnak: Vidd el testvéreidnek ezt a véka pörkölt gabonát meg ezt a tíz kenyeret, és szaladj el a táborba testvéreidhez.

18 Ezt a tíz sajtot pedig vidd el az ezredesnek, és tudd meg, hogy jól vannak-e a testvéreid, és hozz tőlük valami jelet!

19 Az Élá-völgyben vannak, ahol Saul és az izráeli férfiak harcban állnak a filiszteusokkal.

20 Felkelt tehát Dávid korán reggel, rábízta a nyáját egy bojtárra, felszedelőzködött, és elment, ahogyan Isai parancsolta neki. Éppen akkor érkezett a szekértáborhoz, amikor a sereg harci zaj közepette csatarendbe fejlődött.

21 Csatarendbe állt Izráel is, meg a filiszteusok is: egyik csatasor a másikkal szemben.

22 Dávid rábízta holmiját arra, aki a főszerelést őrizte, és a csatasor felé futott. Odaérve megkérdezte bátyjait, hogy jól vannak-e.

23 Miközben velük beszélgetett, előállt a filiszteusok csatasorából egy kiváló harcos: egy Góliát nevű filiszteus Gát városából, és most is ugyanúgy beszélt, Dávid pedig meghallotta.

24 Amikor az izráeli férfiak meglátták azt az embert, mindnyájan elfutottak előle, mert nagyon féltek.

25 Ezt mondták az izráeliek: Láttátok ezt az embert, aki előállt? Azért állt elő, hogy kigúnyolja Izráelt. Ha akadna valaki, aki megölné, azt gazdagon megajándékozná a király, még a leányát is hozzáadná, és fölmentené apjának a házat Izráelben minden szolgálat alól.

Dávid legyőzi Góliátot

26 Akkor Dávid megkérdezte a mellette állóktól: Mi lesz a jutalma annak, aki megöli ezt a filiszteust, és megmenti Izráelt a gyalázattól? Mert ki ez a körülméletlen filiszteus, hogy gyalázni meri az élő Isten seregét?

27 A nép pedig elmondta neki is szóról szóra, hogy mi lesz a jutalma annak, aki levágja Góliátot.

28 Amikor a legidősebb bátyja, Eliáb hallotta, hogy Dávid az emberekkel beszélget, haragra gerjedt Eliáb, és ezt mondta: Minek jöttél ide, és kire bíztad azt a néhány juhott a pusztában? Tudom, hogy szeretsz hősöködni, és mindig valami rosszban töröd a fejed. Csátát akarsz látni, azért jöttél ide!

29 Dávid ezt felelte: Ugyan mit követtem el? Hiszen csak beszélgetek!

30 Azután odafordult valaki máshoz, és tőle is ugyanazt kérdezte. A hadinép pedig ugyanúgy válaszolt neki, mint azelőtt.

31 Amikor híre ment, hogy mit beszél Dávid, jelentették Saulnak, ő pedig magához rendelte.

32 Dávid ezt mondta Saulnak: Senki se csüggedjen el emiatt, elmegy a te szolgád, és megvív ezzel a filiszteussal.

33 De Saul ezt mondta Dávidnak: Nem mehetsz el, hogy megvívj ezzel a filiszteussal, mert még fiatal vagy, ő pedig harchoz szokott ember ifjúkora óta.

34 Dávid azonban így felelt Saulnak: Pásztor volt a te szolgád apja juhok mellett, és ha jött egy oroszlán vagy medve, és elragadott egyet a nyájából,

35 utánamentem, leterítettem, és kiragadtam a szájából. Ha pedig ellenem támadt, megragadtam a szakállánál fogva, leterítettem és megöltem.

36 Leterítette a te szolgád az oroszlánt is, a medvét is: úgy jár majd ez a körülméletlen filiszteus is, mint azok, mivel csúfolta az élő Isten seregét.

37 Azután ezt mondta Dávid: Az Úr, aki megmentett engem az oroszlán és a medve karmától, meg fog menteni ennek a filiszteusnak a kezéből is. Saul így felelt Dávidnak: Hát menj, az Úr legyen veled!

38 És felöltöztette Saul Dávidot a saját ruhájába, a fejére rézsisakot tett, és páncélba öltöztette.

39 Felkötötte Dávid Saul kardját is a ruhája fölé, és megpróbált járni benne, mert nem volt hozzászokva. Ekkor azonban Dávid ezt mondta Saulnak: Nem tudok én ezekben járni, mert nem vagyok én ilyenekhez szokva. Le is vetette Dávid ezeket.

40 Kezébe vette hát a botját, és kiválasztott a patakából öt sima kövecskét; beletette azokat a pásztortáskájába, a tarisznyájába, és parittyával a kezében közeledett a filiszteushoz.

41 A filiszteus is elindult, egyre közelebb jött Dávidhoz, és előtte ment a pajzshordozója.

42 Amikor a filiszteus rátekintett, megvetően nézett Dávidra, mert fiatal volt, pirosposzsgás és jó megjelenésű.

43 Ezt kérdezte a filiszteus Dávidtól: Hát kutya vagyok én, hogy bottal jössz ellenem? És szidni kezdte a filiszteus Dávidot Istenével együtt.

44 Ezt mondta a filiszteus Dávidnak: Gyere csak ide, hadd adjam a testedet az égi madaraknak és a mezei vadaknak!

45 Dávid így felelt a filiszteusnak: Te karddal, lándzsával és dárdával jössz ellenem, de én a Seregek Urának, Izráel csapatai Istenének a nevében megyek ellened, akit te kicsúfoltál.

47 És megtudja ez az egész egybegyűlt sokaság, hogy nem karddal és lándzsával szabadít meg az Úr. Mert az Úr kezében van a háború, és ő ad a kezünkbe benneteket.

48 Amikor a filiszteus nekikészült, és egyre közeledett Dávidhoz, Dávid is kifutott gyorsan a csatasorból a filiszteus elé.

49 Belenyúlt Dávid a tarisznyájába, kivett belőle egy követ, a parittyájával elröpítette, és úgy homlokra találta a filiszteust, hogy a kő belefúródott a homlokába, és arccal a földre zuhant.

50 Dávid tehát erősebb volt a filiszteusnál, bár csak parittyája és köve volt: legyőzte a filiszteust, és megölte, pedig még kard sem volt Dávidnál.